

S/Atenció centrada en la persona als centres residencials

Data: 9 de desembre de 2020

S/Aspectes vivencials

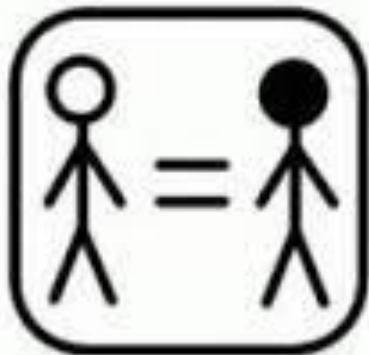
Raquel Calatayud

Delegada per a la coordinació dels centres
residencials a Barcelona ciutat

S/Us presento la Lolita!!

S/Persones independentment de...

Estat de salut física

Deteriorament cognitiu

Demència no demència

I de la COVID19!!!

S/Un client singular i únic

Cada persona que viu o acudeix als nostres centres...

- Té una biografia. No acaba de néixer!
- Té una personalitat
- Té un projecte de vida
- Té uns sentiments i una manera d'expressar les seves emocions
- Té un estil de vida
- Té uns hàbits quotidians establerts durant tota una vida...
- Li agraden unes coses i no li agraden d'altres
- Té unes relacions prèvies

S/En què consisteix el canvi?

Evolucionar des d'un model bio-psico- ASSISTENCIAL basat especialment a COBRIR NECESSITATS (Cobrir = tapar)

A

ACOMPANYAR a la persona a VIURE amb la MÀXIMA QUALITAT DE VIDA POSSIBLE

Entenent que la qualitat de vida és subjectiva (depèn de cada persona), temporal (depèn del moment vital), i és multidimensional (8 dimensions de qualitat de vida al model Shalock & Verdugo)

S/Què és Qualitat de Vida?

8 Dimensions. Verdugo, Gómez, Arias y Schalock , 2002, 2009

S/Què entenem per l'ACP?

$$ACP = V + I + P + S$$

Valors

Individualitat

Perspectiva de la persona

Social

Dawn Brooker 2004

Font: Corina Konsteiner-Buschmann W-MUP Setembre 2008

S/Canviar la concepció de la cura

**Passar de tenir cura de les persones com a nosaltres
considerem que és la millor manera de tenir cura,**

A

**Tenir cura de la persona com ella vol ser cuidada (o voldria ser
cuidada si hagués tingut oportunitat de transmetre-ho)**

S/Equilibrar les dimensions de la cura

Colocar a un mateix nivell...

DIMENSIÓ HUMANA

VERSUS

DIMENSIÓ ASSISTENCIAL

S/Centrar la nostra mirada en...

**Potenciar CAPACITATS de la persona
i NO centrar l'atenció en tot allò que la fa
considerada persona dependent
(= en situació de dependència)**

S/Modificar l'objecte del nostre treball

Evolucionar d'un.... Treball centrat en les tasques

A

Un model de cura centrat en els objectius singulars i individuals de cada persona usuària centrat en els objectius singulars i individuals de cada persona usuària

S/El repte: Canviar el model de relació

Entre els professionals i les persones usuàries

Tractem de construir relacions simètriques des d'una perspectiva de persona a persona i no des d'una perspectiva asimètrica en base a la situació de fragilitat de la persona

Entre els membres de l'equip professional

Mitjançant el treball col·laboratiu, evolucionant cap a la transdisciplinarietat (tots coneixem els objectius establerts amb cada persona i treballem per assolir-los des de la nostra perspectiva professional)

Entre els professionals del centre i les famílies

Invitant la família a participar aportant el coneixement que posseeix de la persona usuària, per ser la seva veu, i acompanyar-nos a definir el pla d'atenció que respecti la singularitat i unitat de la persona

S/I per tot això...

És FONAMENTAL

CONÈIXER CADA PERSONA!!!!

Moltes gràcies!

Raquel Calatayud Martínez

raquelcalatayud@raquelcalatayud.com

www.dependenciasocialmedia.com

www.camonconsulting.es

[@dependencia2_0](#)

S/ACP sota la màscara

Quico Manyós

Director de Dignetik i col.laborador de l'entitat FISS (Formació i Serveis Socials)

S/ACP sota la màscara

La COVID19 ens ha demanat que siguem capaços de fer possible l'ACP a diversos nivells

Persones ateses

S/Reptes de l'atenció centrada en i des de les persones

Unitats de convivència

Professionals de proximitat

Treballar mapes de vida i plans de decisió

Acompanyar TOTA la vida (també el moment de morir)

S/Unitats de convivència

Enteses com a **lloc de vida**

- Són **espais similar a una llar** i ple de coses que motivin a les persones que en fan ús.
- Les **activitats permeten mantenir-nos actius** elaborant tasques de la vida diària, conversa, records del passat. Planxar, plegar roba, cuinar, col·locar objectes als armaris, recordar...
- Podem treballar **la seva història** i les seves **vivències**, des de **l'escolta activa**
- Potenciem **la presa de decisions en el pla de vida**

S/Unitats de convivència

Enteses com a **lloc de qualitat assistencial**

- Ens demana **organitzar-nos de forma diferent**
- Fonamentades en els **professionals de proximitat**
- Els **professionals de referència** fan vida amb els usuaris, els coneixen, els activen, i fomenten, amb suports, l'autonomia i competència dels que hi conviuen.
- **Hem de fer un canvi cultural** sobre la forma de treballar.
- A més de les ABVD hem de treballar les emocions de la persona

S/Unitats de convivència

- Els professionals tenen una mirada centrada en la persona, **(intimitat – tracte- decisions)**
- Acompanyant a les persones en el seu dia a dia i donant suport en l'atenció de les necessitats assistencials.
- També en **allò que els interessa** o ve de gust, els **hàbits**
- On es preserva la dignitat i l'exercici dels drets de cada persona, les seves **preferències**, i els **ritmes de vida** quotidiana.

S/Professionals de proximitat

El professional de referència i proximitat

- Té coneixement i proximitat de la persona.
- És el professional de referència qui recull la informació des d'eines de **proximitat vers la persona**, que anomenarem mapes bàsics de vida.
- Vetlla perquè es respectin **preferències – costums – hàbits – pors – il·lusions - decisions**
- Ha de coordinar el **grup de suport i confidencialitat** de la persona (persona – familiars – xarxa social – professionals)
- Participa en el PAIV, aportant la seva la seva visió i potenciant la decisió de la persona)
- **Sap comunicar a la persona confinaments** o altres qüestions

S/Professionals de proximitat

El tècnic de referència o proximitat

Ha de facilitar i acompanyar els referents aportant eines per treballar la proximitat

- El facilitador és una figura contemplada en l'atenció centrada en la persona per afavorir i propiciar de forma adequada el model
- El facilitador serà per norma general un membre de l'equip "tècnic" i actuarà com a punt de suport dels diferents professionals de referència assumint les següents accions

S/Professionals de proximitat

El tècnic de referència o proximitat ha de

- Acompanyar el professional de referència a respectar i afavorir la consensos amb la persona
- Facilitar mediació i comunicació en propostes de millora
- Establir consens i diàleg positiu.
- Participar en el Pla d'Atenció i Vida de la persona per aportar treball conjunt amb el professional de referencia
- Formar continuadament al professionals de referència sobre activitats diàries que poden desenvolupar.
- Coordinar projectes de vida

S/Treballar mapes de vida i plans de decisió

Creant el mapa de vida de la persona atesa:

- Partim del coneixement que com a professionals tenim de la persona, de les seves preferències, de les seves necessitats, d'allò que li preocupa, de les seves pors, il·lusions, comportaments, dels seus significats personals o empremtes de vida, cercle de confidencialitat.

DIAGNOSTICOS

- Sobrepeso
- Hemiparesia derecha

CAPACIDADES

- Exigente provocativa— observadora agradecida
- Comparte con el personal
- No comparte con los residentes

MIEDOS

- Que no le falte absorbentes
- Quedarse sola
- Que sus hijos no vengan
- A no tener bastante ropa (armario lleno)
- Temor a la grua en transferencias

TEMAS

- Hablar de su marido difunto- hijos gemelos y nietos y biznietos
- Vosotros os vais y yo me quedo

PREFERENCIAS

- Le gusta participar
- Demanda atención
- Ir a misa
- Arreglarse y verse guapa (3 collares 4 placas y 2 anillos y pendientes
- Quiere que la llamen por megafonía

PERSONAS IMPORTANTES

- Sus hijos y familiares
- Patricia acompañante personal
- Auxiliares la del pelo rizado y la guapa

COMPORTAMIENTOS

- Guarda el pan para el perro de su familia
- Llamadas de atención
- No se relaciona con otras personas
- Le gusta estar sola

COMO ACTUAMOS

- Rutina estructurada
- Escucharla hacerla participe de sus actos

- Elaborarem un mapa visual que el professional de proximitat presenta a l'equip amb les principals idees a treballar amb la persona i que permet un apropament des d'allò que coneixem de la mateixa

S/Treballar mapes de vida i plans de decisió

Mapa de relacions Família

- Té un fill i una filla
- Parla sempre del pare i la MARE (cerca la seguretat)
- Parla del marit (el van matar)
- Es molt solitària

Preferències

- Per a ella són importants les arracades
- Vol acabar la higiene rentant-se les dents i la cara ella sola
- Es important el seu mocador al coll i el jersey
- Li agrada molt la música de boleros i la costura

Mapa de relacions

- No vol que l'atengui cap home
- Sobretot en els moments de llevar – enllitar –WC
- A la Fàtima (Referent)l'anomena pel seu nom als altres NENA
- No es fa propera, es de tracte difícil
- Te amics a la residència

Conductes

- No vol prendre la medicació
- S'enfada en canvis d'absorbent – al llevar-la a l'enllitar-la – canvis posturals nit
- Insulta i s'arrepenteix
- Es amable amb els professionals
- Perd coses i diu que li prenen

Història de Vida

- Nascuda a Gandesa, parla de la vinya el vi, i de lo Jaumet el seu primer novio.
- Es va casar i va treballar a la Magòria (Sants)
- Va ser professora de francès

Estratègies

- Parlar-li sempre amb tendresa
- Dir-li Bonjour Madame (pren la medicació)
- Parlar-li de lo Jaumet, connecta amb la seva història
- Escoltar musica de boleros i cantar-los amb ella

S/Acompanyar TOTA la vida (també el moment de morir)

L'ACP ens demana acompanyar la persona en tot el seu procés vital. La COVID ens ha posat davant un repte molt important .

- Acompanyar quan les persones estan en situacions de final de vida
 - Confort físic i confort emocional
 - Acompanyar la família, si és possible potenciar que puguin acomodar-se presencialment almenys amb algun familiar, si no és possible amb videotrucades. (protocol CatSalut – de comunicació amb famílies)
 - Veure les propostes sobre recomanacions ètiques
- Poder acomiadar-nos de les persones (rituals)

Famílies

S/Reptes de l'atenció centrada en i des de les famílies i xarxa social

Comunicació i transparència

Consensuar visites - sortides i atencions personalitzades

Comunicació constant de la vida del centre i la persona

S/Comunicació i transparència

- És important **comunicar periòdicament** com van les coses
- Fer un vídeo o comunicat sobre les mesures que es prenen
- Fer un vídeo o comunicat sobre les normatives a implementar
- Cal informar sempre generant **confiança**. Donar a conèixer com cuidem i què estem treballant per tenir cura de les persones tant en l'àmbit organitzatiu com en l'àmbit més anímic
- Informació breu ja que pot ser molt canviant
- Personalitzar la informació parlant del seu familiar ingressat

S/Consensuar visites i sortides

- Informar la persona i la família sobre el règim de visites que podem fer
- Acompanyar emocionalment la trobada, per complir la prevenció però també per afavorir la proximitat emocional
- Preguntar la família com està, empatitzar en la situació, generar espais i motius que permetin treballar des de la visió positiva del que estem vivint

Tenint cura de la família fem possible l'ACP de la persona en el dia a dia

S/Comunicació constant de la vida del centre i la persona

- Crear un canal de comunicació d'activitats.
- Enviar vídeos d'activitats i/o de les persones del centre saludant els familiars.
- Comunicar amb la família amb to tranquil i proper.
- Aportar tranquil·litat, el centre estarà amb contacte amb ells i estaran informats.
- Parlar sempre en to positiu i un somriure, si fos una conversa presencial, i deixant l'obertura a pròximes comunicacions, com per exemple: anem parlant..., estem en contacte...
- Hem de generar confiança, i assegurar que la comunicació serà fluïda.

Professionals

VectorStock

VectorStock.com/115912

**Generalitat
de Catalunya**

/Salut

S/Reptes de l'atenció centrada en els professionals

Acompanyament emocional

Formació continuada i recursos

Actituds – Tracte – responsabilitat

S/Acompanyament emocional

- Hem d'acompanyar emocionalment els professionals
- Generar espais d'escolta per a treballar els sentiments que hem patit

**POR – ANGOIXA – IMPOTÈNCIA – RÀBIA – TRISTESA –
DOL SENTIMENT DE CULPA - ...**

- Generar espais d'escolta per a treballar els aprenentatges que hem fet

**COHESIÓ D'EQUIP – LÍMITS PROPIS – FORTALESA –
CAPACITAT D'ADAPTACIÓ – TREBALL EN EQUIP - ...**

Si cuidem el professional treballem l'ACP

S/Formació continuada i recursos

- Hem de formar i donar eines ACP per a que els professionals i sobretot els de proximitat puguin desenvolupar ACP en el dia a dia
- Hem de formar sobre:
 - Què és la COVID – com protegir-se i protegir (mesures, EPI – sectoritzacions, altres,)
 - Gestió emocional de la persona com comunicar i gestió emocional del professional
 - Eines de dinamització de la vida en les Unitats de Convivència (recursos de dinamització – ABVD)
 - Gestió de la intimitat

Els petits detalls construeixen els grans valors

S/Actituds – Tracte – responsabilitat

- Ser conscients de les actituds detractores i potenciadores (DCM)
- No cosificar – no infantilitzar
- Formació sobre el **bon tracte**
- Formació sobre el respecte a la intimitat
- Combatre l'exclusió de la persona per manca de cognició
- Actituds relacionades amb el tacte.
- **Respecte a la dignitat de la persona**
- **ESPAIS de REFLEXIÓ ÈTICA (ERESS)**
- **Definició de bones pràctiques**

Socialment

S/L'entorn social

- Participació en la vida ciutadana
- Projectes d'Aprenentatge Servei
- Contacte amb la societat
- Compromís en l'entorn més pròxim al centre
- Visibilitzar que hi som i que som actius

MOLTES
GRÀCIES!!

Quico Manyós de Balanzó

gmanyos@dignetik.com

<https://www.dignetik.com/> Dignetik

<https://www.fiss.es/> Formació i Serveis

**Generalitat
de Catalunya**

/Salut